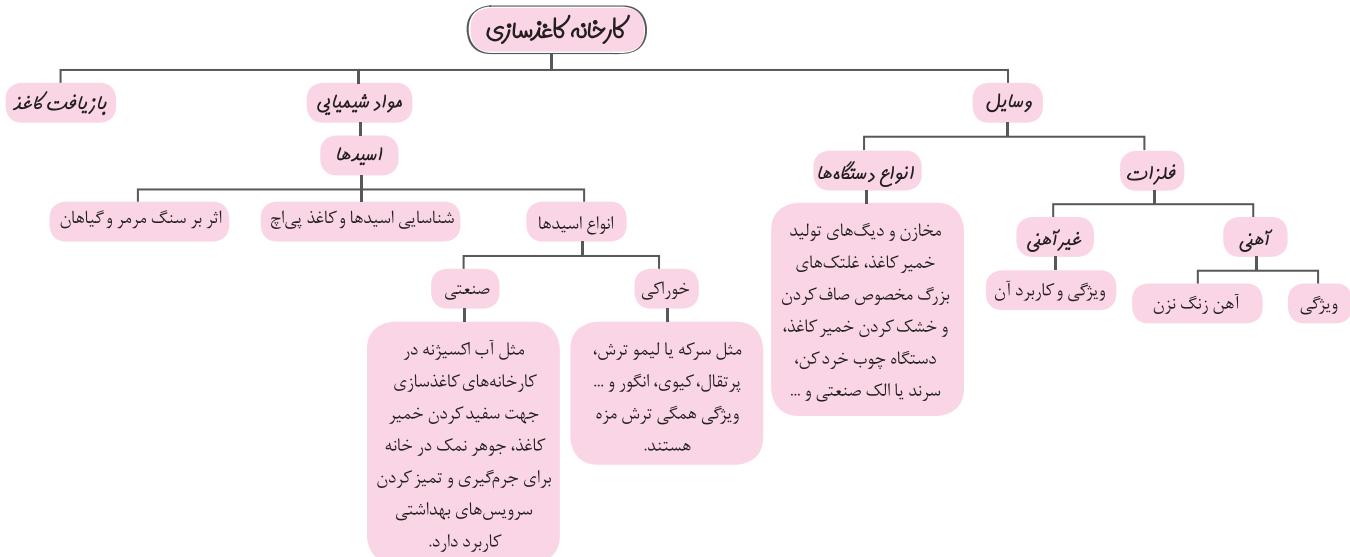

درس سوم: کارخانه‌ی کاغذسازی

درسنامه

نقشه مفهومی درس کارخانه‌ی کاغذسازی

چرا نیاز به تأسیس کارخانه‌های کاغذسازی بیشتر شده است؟

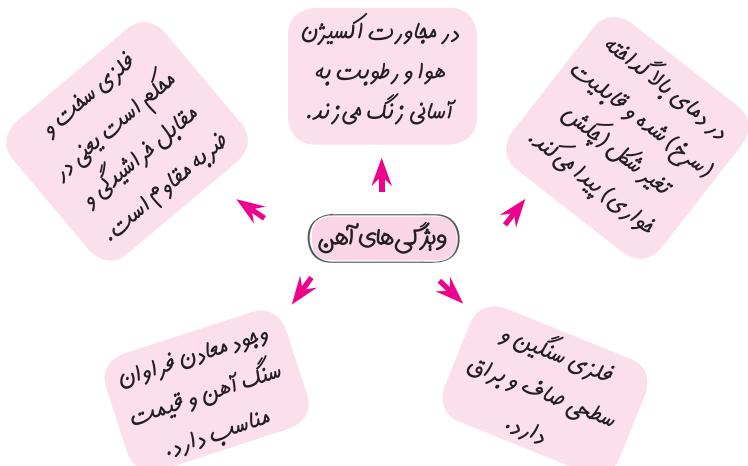
نیاز به تأسیس بیشتر کارخانه‌های کاغذسازی عدم جلوگیری تولید کاغذ با روش‌های دستی یا سنتی افزایش مصرف کاغذ افزایش جمعیت جهان

آهن در کارخانه کاغذسازی

در کارخانه‌های کاغذسازی از چه وسایلی و مواد شیمیایی گوناگونی استفاده می‌شود؟

۱. بیشتر وسایل کارخانه‌های کاغذسازی از جنس آهن می‌باشد.
۲. علاوه بر آهن در کارخانه کاغذسازی از مواد شیمیایی مثل آب اکسیژن و اسیدها نیز استفاده می‌شود.

سبک یا سنگین، سخت یا نرم؟ فلز آهن

در کارخانه کاغذسازی برای خشک کردن خمیر کاغذ و تبدیل آن به ورقه‌های نازک، کاغذ را از میان غلتک‌های بزرگ آهنی عبور می‌دهند.

برای جلوگیری از زنگ زدن آهن چه می‌کنند؟
 آهن را با موادی مثل نیکل و کروم ترکیب کرده و آهن زنگ نزن (استیل) بوجود می‌آورند.
 استیل در قاشق، چنگال، ظروف آشپزخانه و ... کاربرد دارد.
 و اگر آهن را با موادی مثل روی ترکیب نمایند. آهن زنگ نزن (گالوانیزه) به وجود می‌آورند.
 گالوانیزه در شیروانی منازل، کanal کولر، لوله بخاری و ... کاربرد دارد.

(۱)

در کتاب آسمانی ما قرآن کریم سوره حیدر آیه ۲۵ از آهن نام برده شده است: آهن را که در آن قدرت و استحکام و منافعی برای مردم است فرو فرستادیم. در آزمایش کتاب درس صفحه ۲۶ و ۲۷ تأکیدی بر:
 ۱. آهن نسبت به مواد دیگر (آب، چوب، روغن) سنجین‌تر می‌باشد.
 ۲. آهن نسبت به مواد دیگر (چوب، پلاستیک) با شکل و اندازه یکسان جرم بیشتری دارد.
 ۳. آهن نسبت به مواد دیگر (چوب، پلاستیک) در مقابل ضربه استحکام بیشتری دارد.
 ۴. آهن نسبت به مواد دیگر (چوب، پلاستیک) مقاومت بیشتری در مقابل خراشیدگی از خود نشان می‌دهد.

فلزها

آشنایی با فلزات، ویژگی‌ها و کاربردهای هر کدام:

نام فلز	کاربرد	ویژگی
طلاء	ساخت زیورآلات	زیبایی و درخشندگی و قابلیت مفتول شدن
آلومینیم	بدنه هواپیما، بسته‌بندی قرص‌ها، قوطی نوشابه و ...	سبکی (نسبت به فلزات دیگر)، محکم و قابلیت ورقه شدن
مس	سیم برق ظرف آشپزخانه	رسانای خوب برق، قابلیت مفتول شدن رسانای خوب گرما، قابلیت چکش خواری
آهن	فرغون، بدنه اتومبیل، بدنه دوچرخه و ...	سنگین، محکم، قابلیت چکش خواری، فراوانی و قیمت مناسب
سرپ	صنعت چاپ (حروف چاپ)	سمی، سنگین، قابلیت چکش خواری
جیوه	دماسنچ	مایع

ویژگی عمومی فلزات:

۱. قابلیت تغییر شکل (چکش خواری) دارند.
۲. سطحی صاف و براق و درخشندگی دارند.
۳. همگی جامد هستند (بجز جیوه)
۴. محکم هستند.
۵. اغلب سنگین هستند.

اسیدها:

شناسایی اسیدها: برای شناسایی اسیدها از کاغذ پی‌اچ (تورنسیل) استفاده می‌شود وقتی کاغذ پی‌اچ را در محلول اسیدی قرار دهیم با توجه به تغییر رنگ کاغذ پی‌اچ (زرد، نارنجی، قرمز و ...) وجود اسید را به ما نشان می‌دهد.

کاغذ پی‌اچ در اسیدهای قوی مثل جوهر نمک، قرمز پررنگ شده و در اسیدهای ضعیفتر، قرمز کمرنگ (لیمو ترش) و نارنجی (کیوی) یا زرد رنگ خواهد شد.

(۲)

اسیدها با همه مواد به جز شیشه و پلاستیک ترکیب می‌شوند.

هشدار ۱: اسیدهای صنعتی سمی بوده، از لمس، بو و مزه کردن آنان باید جداً خودداری کرد.

هشدار ۲: هنگام استفاده از جوهر نمک در خانه از ماسک و دستکش استفاده کنید – جوهر نمک را نباید با مواد دیگر به خصوص سفید کننده‌ها مانند واکنش مخلوط کرد زیرا گاز سمی تولید و خطر آفرین هستند.

(۳)

درآزمایش کتاب درسی گلوبی بره

۱. خورده‌گی سنگ مرمر توسط جوهر نمک (اسید قوی) خیلی بیشتر از سرکه (اسید ضعیف) است و گاز دی اکسید کربن را تولید می‌کند.
۲. در آزمایش کتاب درسی تأثیر جوهر نمک بر گیاه باعث می‌شود رنگ سبز برگ‌ها (سبزینه) از بین برود.
۳. فاضلاب کارخانه‌ها معمولاً اسیدی بوده و آب رودخانه‌ها و خاک مزارع را اسیدی کرده و به جانداران و گیاهان آسیب می‌رساند.

نماد بین‌المللی بازیافت

بازیافت کاغذ: یعنی تهیه کاغذ از کاغذهای باطله و دور ریختنی
علامت بازیافت

۱. کاهش مقدار آب مصرفی
۲. کاهش مقدار برق مصرفی (برای تولید یک تن کاغذ از تنه درخت ۱۴۰۰ کیلو وات ساعت برق مصرف شده و برای تولید یک تن کاغذ از بازیافت ۸۴۰ کیلو وات ساعت برق مصرف می‌شود).

۳. قطع کمتر درختان و کمک به کاهش آلودگی هوا

نتیجه اینکه: هزینه تولید کاغذ از درخت خیلی بیشتر از بازیافت کاغذ باطله است.

سوالات امتحان درس سوم: کارخانه‌ی کاغذسازی

۳

درست ☐	نادرست ☐	الف) درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را مشخص کنید: آهن در هوای مرطوب با اکسیژن هوا ترکیب نمی‌شود.	.۱
درست ☐	نادرست ☐	سرکه و جوهر نمک سنگ مرمر را در خود حل می‌کنند.	.۲
درست ☐	نادرست ☐	برای نگهداری اسیدها از ظروف شیشه‌ای و پلاستیکی استفاده می‌شود.	.۳
درست ☐	نادرست ☐	آب اکسیژنه یک اسید خوراکی و سرکه یک اسید صنعتی است.	.۴
درست ☐	نادرست ☐	کاغذ پی‌اچ (تورنسل) در اسید قوی نارنجی رنگ می‌شود.	.۵
ب) پاسخ درست را انتخاب کنید.			
در شکل و اندازه یکسان کدامیک جرم بیشتری دارد؟			
الف) پلاستیک ☐	ب) چوب پنبه ☐	ج) آهن ☐	.۶
د) آلومینیم ☐	برای تولید آهن زنگ نزن (گالوانیزه) آهن را با کدامیک از مواد زیر ترکیب می‌کنند؟	د) مس ☐	.۷
الف) کروم ☐	ب) روی ☐	ج) سرب ☐	.۸
جنس سرنده مورد استفاده در کارخانه‌های کاغذسازی کدام فلز زیر است؟	الف) آلومینیم ☐	ب) مس ☐	.۹
د) آهن ☐	ج) استیل ☐	کدامیک از فلزات زیر ارزانتر هستند؟	.۱۰
الف) طلا ☐	ب) آهن ☐	ج) مس ☐	.۱۱
د) سرب ☐	کدامیک در مجاورت اکسیژن و رطوبت زودتر زنگ می‌زنند؟	الف) پنجه آهنی ☐	.۱۲
د) قاشق چنگال ☐	از واکنش جوهر نمک با سنگ مرمر چه گازی تولید می‌شود؟	ب) پوسته محافظ قرص‌ها ☐	.۱۳
د) هیچکدام ☐	الف) بخار آب ☐	ج) سیم برق ☐	.۱۴
د) مس، سنگینی ☐	در سوره حديد از کدام فلز و کدام ویژگی آن نام برده شده است؟	الف) آهن، استحکام ☐	.۱۵
	ب) مس، استحکام ☐	ج) آهن، سنگینی ☐	.۱۶
	پ) جملات زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.		.۱۷
	در تهیه کاغذ در کارخانه کاغذسازی علاوه بر آب اکسیژنه از نیز استفاده می‌شود.		.۱۳
	برای شناسایی اسیدها از استفاده می‌شود.		.۱۴
	برای تولید یک تن کاغذ از تنه درخت کیلووات ساعت برق مصرف می‌شود.		.۱۵
	اسیدها به دو دسته و تقسیم می‌شوند.		.۱۶
	در ساخت سیم و کابل برق از فلز استفاده می‌شود.		.۱۷

ت) هر یک از عبارت‌های ستون سمت راست را به عبارت مناسب ستون سمت چپ وصل کنید.

ب		الف
جوهرنمک		نام یک فلز سمی .۱۸
ترش		جنس بدنه اتومبیل .۱۹
جیوه		نام یک اسید .۲۰
سرب		مزه اسید خوراکی .۲۱
آهن		نام فلزی مایع .۲۲
مس		

ث) جدول زیر را کامل کنید.

ویژگی	کاربرد	فلز مورد استفاده
.....	ظروف آشپزخانه	.۲۳ مس
محکم بودن، قیمت مناسب	فرغون	.۲۴
سمی۲۵ سرب
.....	دماسنچ	.۲۶ جیوه
قابلیت ورقه شدن	بسته‌بندی قرص‌ها	.۲۷
قابلیت مقتول شدن و درخشندگی۲۸ طلا

ج) به سؤالات زیر پاسخ کامل بدهید:

چهار ویژگی آهن را نام ببرید. .۲۹

نکات اینمی استفاده از اسیدهای صنعتی را نام ببرید. .۳۰

چرا نباید جوهرنمک را با سفید کننده‌ها (وایتکس) مخلوط کرد؟ .۳۱

فاضلاب کارخانه‌ها چگونه به جانوران و گیاهان آسیب می‌رساند؟ .۳۲

در تولید کاغذ به روش بازیافت چرا آلودگی هوا کمتر می‌باشد؟ .۳۳

چرا امروزه به روش‌های دستی و سنتی نمی‌توان کاغذ مورد نیاز را تولید کرد؟ .۳۴

علت استفاده از غلتک‌های بزرگ آهنی در کارخانه‌های کاغذسازی چیست؟ .۳۵

پادداشت: